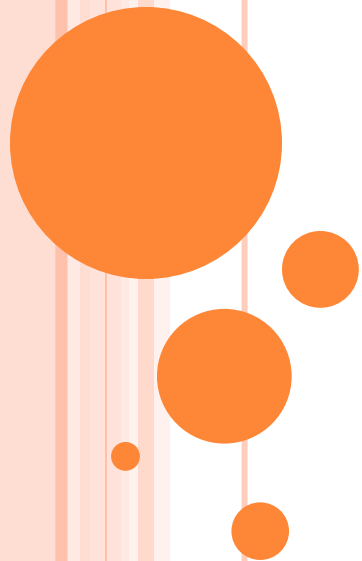
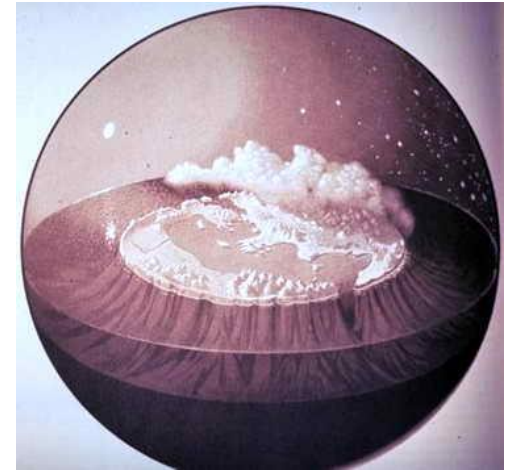

ПРОБЛЕМА БУТТЯ У ФІЛОСОФІЇ

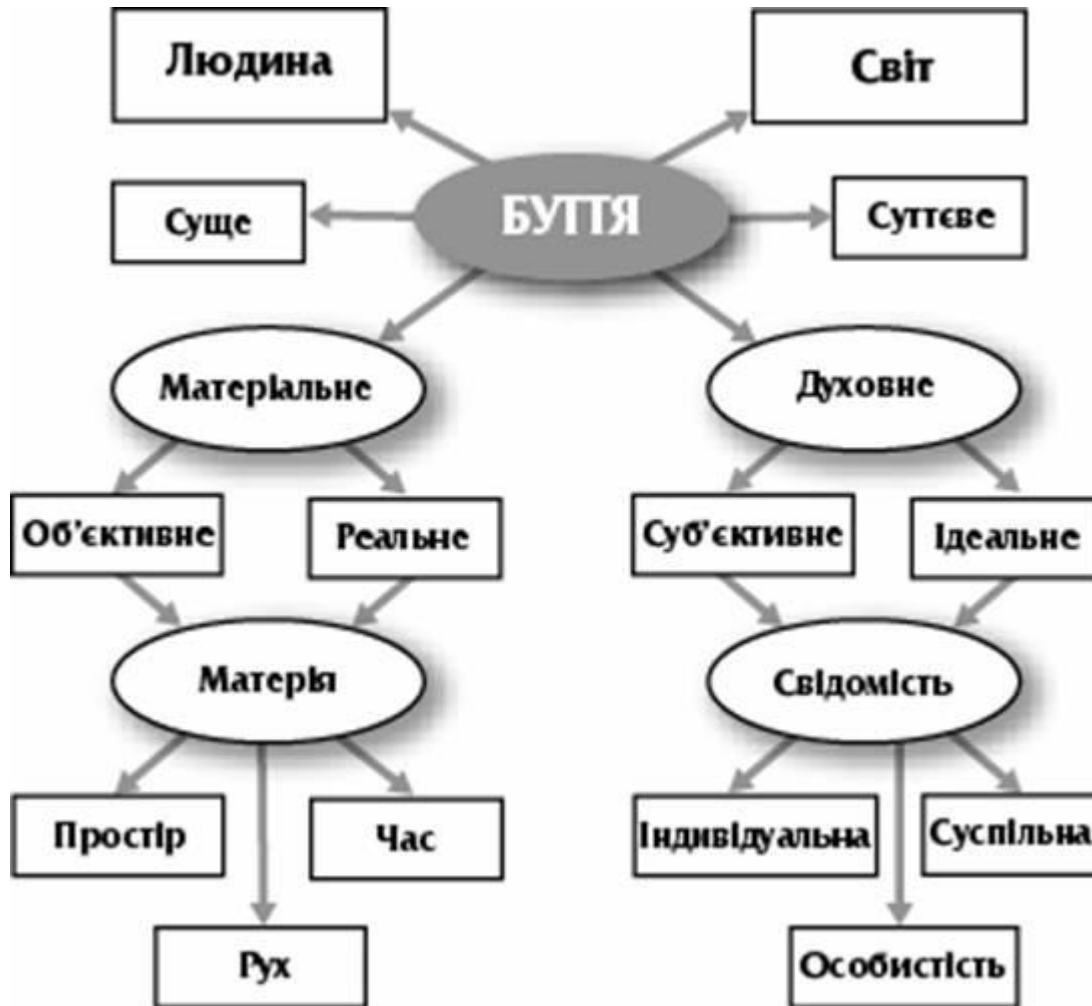

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Функції поняття буття у сучасній філософії.
2. Категоріальні визначення буття в історії філософії.
Особливості класичного та некласичного тлумачення буття.
3. Сучасна наука про рівні та форми проявів буття.
Поняття віртуальної реальності. Антропний принцип.

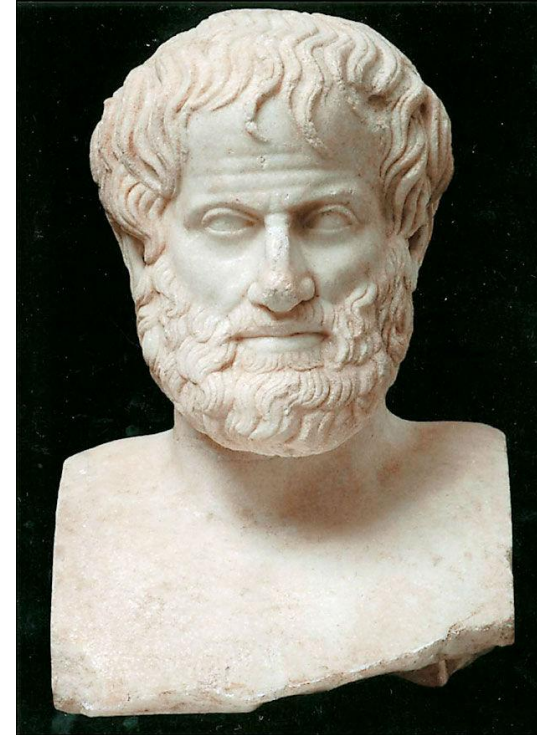

ЩО ТАКЕ БУТТЯ

ПРОБЛЕМНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БУТТЯ»

- ? Надійне пізнання можливе тільки за допомогою загальних понять
- ? Чим загальніший є зміст поняття, тим воно стабільніше, адже звільнене від усього часткового, тимчасового і випадкового
- ? Буття найзагальніше із можливих понять, до його змісту може бути включене усе, що можна помислити
- ? Між обсягом абстрактних понять та їх змістом існує закон зворотної залежності: чим ширшим за обсягом є поняття (на більшу кількість явищ поширюються) тим воно є біднішим за змістом

ФІЛОСОФСЬКІ ДИСЦИПЛІНИ, ЯКІ ВИВЧАЮТЬ БУТТЯ

- ? **Онтологія** (лат. *ontologia* від дав.-гр. *ὄν*, род. в. грец. *όντος* — *сущє, те, що існує* і грец. *λόγος* — *учення, наука*) — це філософська наука про буття, яка намагається осмислити його через пізнання сущого, проте буття не слід ототожнювати із сущим, оскільки може бути приписаним не лише даному, наявному, сущому але будь-чому.
- ? **Метафізика** (грец. *Τά μετὰ τὰ φυσικά* — «*те, що понад фізикою*», лат. *metaphysica*) — це філософська наука, яка ґрунтується на припущенні про неможливість визначення буття через спостережуване, а тому вважається наукою про надфізичне, позафізичне.

МЕТАФІЗИКА ТА ЇЇ ЗАВДАННЯ

Надфізичне,
позафізичне –
пізнаване
надчуттєво

Фізичне,
матеріальне –
чуттєво пізнаване

Дух }
Буття } **КАТЕГОРІЇ**
Закон } **(недоступні уяві)**

Природа }
Органічний світ } **НАУКОВІ ПОНЯТТЯ**
(уява елементів)

Рослина }
Дерево } **БУДЕННІ ПОНЯТТЯ**
Дуб } **(уява цілого)**

РІВНІ ТА ФОРМИ ПРОЯВІВ БУТТЯ

ВИДИ БУТТЯ

Види буття

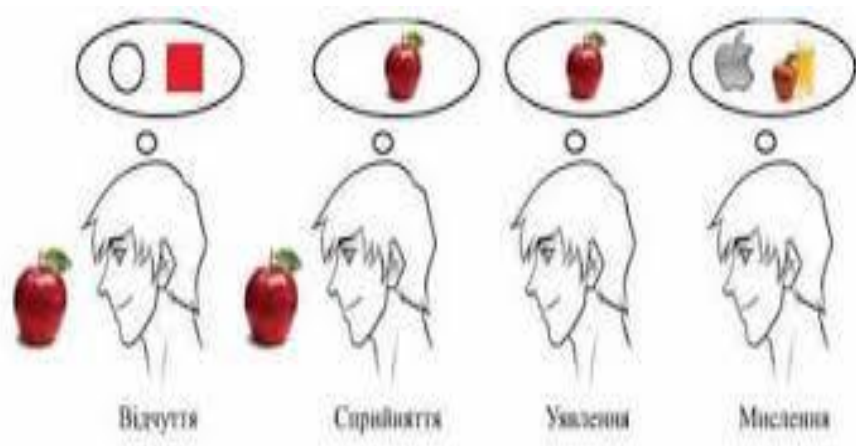

Форми буття

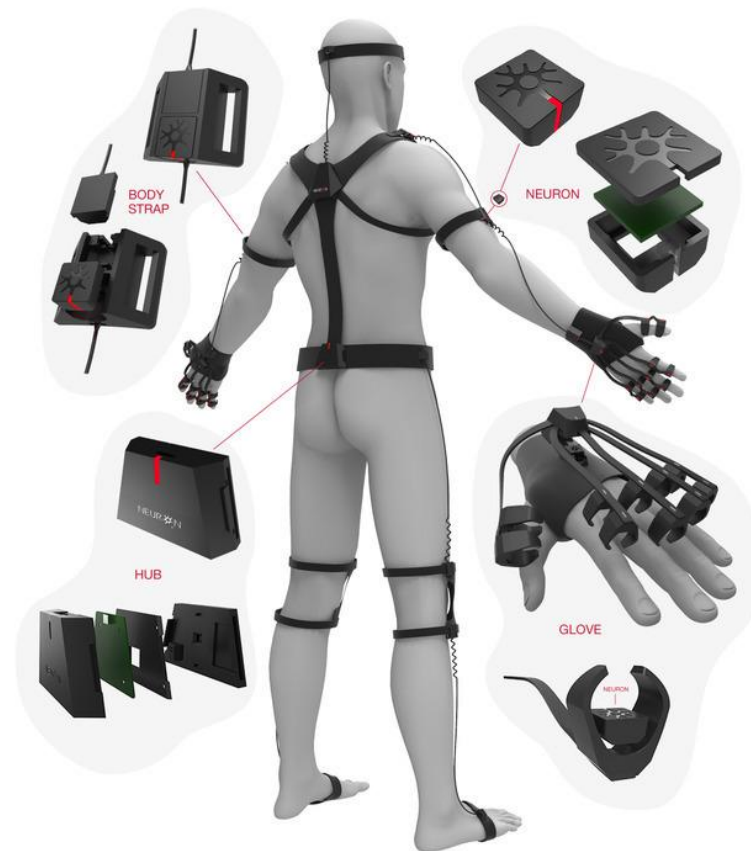

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ

Мал. 9.9. Послідовність етапів пізнання в мозку людини

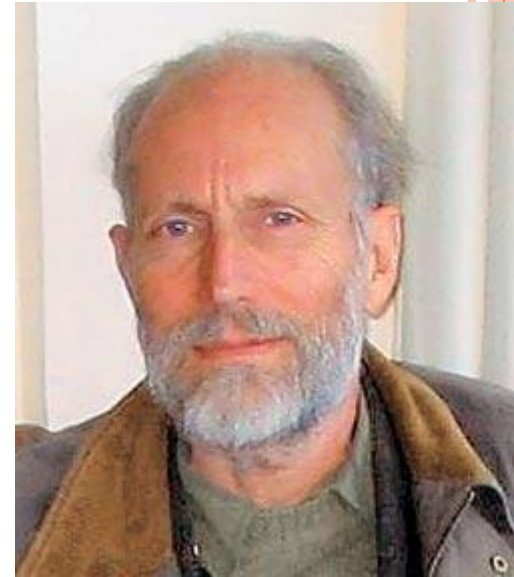
*'... Змінюючи простір,
залишаючи простір нашого
звичайного сприйняття, ми
починаємо спілкуватися з
простором таким способом,
який фізично неможливий: Бо
ми змінюємо не простір, а
себе...'*

*Гастон Бахлард. Поезія
простору. 1964.*

АНТРОПНИЙ ПРИНЦИП

- ? Вперше сформульований американським фізиком Бренденом Картером.
- ? Фізичні розрахунки показують, що якби змінилася хоча б одна з наявних фундаментальних констант (при незмінності інших параметрів і збереженні усіх фізичних законів), то стало б неможливим існування тих чи тих фізичних об'єктів — ядер, атомів та ін. Наприклад, якщо зменшити масу протона усього на 30 %, то в нашому фізичному світі були б відсутні будь-які атоми, крім атомів водню, і життя стало б неможливим. Осмислення цих залежностей і призвело до висування в науці та філософії антропного принципу.

ВЕЛИКИЙ ВИБУХ

